

Mindenmás

Barbár mézszárlás nyomaira bukkantak az SZTE antropológusai

Szerző: **Bartók Zsófia** 2020, december 8. 17:52

Fotó: Berezki Zsolt

Barbár mézszárlás nyomaira bukkantak az SZTE antropológusai a Mohácsi Nemzeti Történelmi Emlékhely tömegsírját vizsgálva, ezzel új információkkal szolgálnak az 1526. augusztus 29-i mohácsi csata történetéről. A Mohácshoz közeli csatamező helyének és az ott törökökkel harcoló katonáknak az azonosításához és sorsának bemutatásához is hozzájárulhat a helyszínen kezdődő és a laboratóriumokban folytatódó kutatómunka. A mohácsi csata 500. évfordulóján záruló projektbe bekapcsolódhat az SZTE több kutatócsoportja is, ahol öt tömegsír adja a csatáról a legfontosabb történelmi forrásokat.

Az 1960-as évekig előkerült, 1976-ban részben feltárt, de visszatakart tömegsírok közül a III. számú vizsgálata kezdődött el a Duna-Dráva Nemzeti Park kezelésében lévő Mohácsi Nemzeti Történelmi Emlékhelyen. A „Mohács 500” projekthez kapcsolódó feladat a sok tízezernyi emberi csont összevisszasága mellett a speciális betemetés miatti rendkívüli bomlási körülmények és a későbbi károsító tényezők miatt is óriási szakmai kihívást jelent az antropológusok számára.

Pálfi György, egy koponyával/Fotó: Perger István

LÁZASAN FOLYIK A MUNKA, BŐVEN VAN MIT TENNI

“Azt vizsgáltuk, hogy ezek közül a csontvázemek közül melyek azok, amelyeket fel lehet úgy szedni, hogy egyrészt ugyanahhoz az elhunyt személyhez tartozzanak, illetve úgy, hogy közben más csontelemeket lehetőleg ne bolygassunk. Az antropológus dolga, hogy az egyenként felszedett csontvázemeket megvizsgálja, anatómiai szempontból meghatározza és átadja a régésztechnikusnak, aki minden egyes részt külön csomagol és regisztrál. Mindeközben a régészek fényképezik, számítógépen is dokumentálják és megfelelő szoftvert alkalmazva háromdimenziós formában folyamatosan mentik a tömegsír egyes rétegeit és részleteit” – sorolta a helyszíni kutatómunka fontosabb fázisait dr. Pálfi György. A Szegedi Tudományegyetem Embertani Tanszékének vezetője és munkatársai 2020. szeptember 7. óta vesznek részt a Mohácsi Nemzeti Történelmi Emlékhely III. számú tömegsírjának a feltárásában, az emberi csontvázak kiemelésében, a csontmaradványok antropológiai vizsgálatában. Eredményeik alapján az SZTE tagja lett a mohácsi csata 500. évfordulójára készülő, 2026-ra befejezendő projektet kezdeményező Duna-Dráva Nemzeti Park, valamint a régészeti kutatómunkát végző pécsi Janus Pannonius Múzeum, továbbá az antropológiai vizsgálatokban részt vevő Természettudományi Múzeum alkotta konzorciumnak. E partnerekkel a Szegedi Tudományegyetem rektora, Prof. Dr. Rovó László a közelmúltban írta alá a mohácsi kutatással kapcsolatos négyoldalú együttműködési megállapodást.

Tömegsír/Fotó:Pálfi György

FŐKÉNT FIATAL, 18-40 ÉVES FÉRFIAK CSONTVÁZAI RA LELTEK

A mohácsi III. számú tömegsírból eddig kiemelt körülbelül százhusz és további legalább nyolcvan szemrevételezett csontváz alapján kimondható: az ide került emberek túlnyomó többsége aránylag fiatal, mert 18-40 éves férfi volt. Kisebb számban serdülőkorú fiúk, idősebb férfiak és egy-két nő csontvázát azonosították az antropológusok. Az SZTE szakemberei szerint 250-300 körüli embertani lelet lehet e sírgödörben. Barbár mérszárlásra, tömeges kivégzésre utaló sérülésekre bukkantak a közel ötszáz éves csontmaradványokat vizsgáló antropológusok. Eddigi megfigyeléseik alapján keresztény mártírok tömegsír-csoportjának tekintik a Mohácsi Nemzeti Történelmi Emlékhelyet a Szegedi Tudományegyetem Embertani Tanszékének munkatársai. Dr. Pálfi György elmondta: az antropológia – a tudományos kérdések megválaszolása mellett – az azonosításra koncentrál. Célunk, hogy a tömegsír nagy közös káoszából szétválogassuk az egyes egyéni csontvázelemeket, hogy a megalázó módon halomba dobált emberek maradványai, megfelelő végtisztesség mellett, egyéni sírokba kerülhessenek a 2026-ra kialakítandó mohácsi katonai temetőben – hangsúlyozta a szakember, aki hozzátette, a csatatér azonosításához is hozzájárulhat a tömegsír feltárása. A csontmaradványok kiemelésekor felfedeztek egy olyan puskagolyót, amelynek mérete megegyezik a tömegsírtól 4-5 kilométerre található területen fellelt golyókéval. A közeljövőben intenzív régészeti kutatómunka várható azon a területen, mert a régészek meg szeretnék találni a mohácsi csata legvalószínűbb helyét, hogy ott majd egy méltó emlékműnél idézhessük föl az 500 évvel korábbi harc fordulópontjait.

*Forrás:
MTI/Sóki
Tamás*

A TERVEK SZERINT 2026-RA ÚJUL MEG A MOHÁCSI EMLÉKPARK

A hosszú távú tervek között a terepantropológiai kutatás kiterjesztése, továbbá paleopatológiai, paleomikrobiológiai, radiológiai, izotópos és genetikai vizsgálat is szerepel. Ezek – többek között – az elhunytak földrajzi eredetének, így a Mohácsnál Szulejmán csapatai ellen harcoló haderő összetételének a tisztázásához is hozzájárulhatnak. 2026-ra a mohácsi emlékpark megújul és jelentős múzeumi bemutatótérrel gazdagodik, ahol közkinccsé teszik majd – többek között – a Szegedi Tudományegyetemről a „Mohács 500” projektbe bekapcsolódó antropológusainak és további kutatócsoportjainak a tudományos eredményeit is.

Plusz még egy kis érdekes infó, az SZTE háza tájáról:

Forrás:SZTE